

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

19 вересня 2022 р. протокол № 1
Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУДОВА РИТОРИКА»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Юридична психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра філософсько-історичних студій та масових комунікацій

Схвалено на засіданні кафедри
філософсько-історичних студій та
масових комунікацій
протокол № 2 від «22» вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

Вадим СЛЮСАР.

Розробник: . філол. н. доцент кафедри
філософсько-історичних студій та
масових комунікацій
Олександр СВЧЕНКО

Житомир
2022 – 2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	Галузь знань 05 «Психологія»	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність 053 «Юридична психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2	—
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		2	—
		Лекції	
		32 год.	— год.
		Практичні	
		32 год.	год.
		Лабораторні	
		- год.	— год.
		Самостійна робота	
		56 год.	год.
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання % аудиторних занять, % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Судова риторика» є набуття здобувачами вищої освіти комплексу теоретичних знань і практичних умінь у сфері професійної комунікації з використанням можливостей риторичного знання взагалі та судового красномовства зокрема, формування комунікативного досвіду фахового спілкування й вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній і юридичній сферах, а також оволодіння культурою ділового мовлення у річищі судової риторики, творення відповідних текстових єдностей усних та письмових комунікативних впливів, звинувачувальних та захисних промов.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- сформувані у студентів відповідний рівень розуміння значення риторичного знання у професійній діяльності;
- ознайомити зі специфікою судового (юридичного) красномовства;
- визначити особливості жанрових різновидів судового красномовства та їхню архітектоніку;
- окреслити теоретичні знання щодо підготовки комунікативних текстових єдностей;
- сформувані практичні навички щодо творення й написання текстових єдностей судового (юридичного красномовства).

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 053 «Юридична психологія»:

- ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 053 «Юридична психологія»:

- РН2. Знати термінологію гірництва та вільно спілкуватися фаховою державною та іноземною мовою усно і письмово.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Специфіка риторичного знання. Змістовий модуль 1. Види красномовства. Судове (юридичне) красномовство.

Тема 1. Сутність і специфіка риторичного знання. Вступ у навчальний курс. Риторика та спічрайтинг. Ораторська промова як продукт історичного розвитку. Мета і завдання курсу. Орієнтація у матеріалі курсу. Практична

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 4

спрямованість курсу. Прогнозовані знання та вміння студента. Риторика як наука та практична діяльність. Структура риторики. Риторичний канон. Інвенція. Диспозиція. Елокуція. Акціо. Меморія. Види професійної діяльності фахівця, який оволодів риторичним знанням. Зв'язок риторики з іншими науками та навчальними дисциплінами. Функції риторики.

Тема 2. Ораторська промова: основні моменти усного виступу. Загальні особливості ораторської промови. Протиріччя між книжною мовою та усним втіленням. Усна форма промови. Стилістичні особливості ораторської промови. Різновиди полемічності та специфіка ораторської діяльності. Специфічні риси ораторської промови. Спів та його особливості. Основні засоби інтеграції тестової єдності усного ораторського виступу. Когезія. Проспекція. Ретроспекція. Суб'єктивність та контактність усного ораторського виступу.

Тема 3. Види красномовства та сфери його використання. Специфіка диференціації видів красномовства. Основні класифікації видів красномовства. Судове (юридичне) красномовство. Історія виникнення та специфіка розвитку. Жанри судового красномовства звинувачувальна та захисна промови. Основні змістовні та формальні особливості. Структура судової (звинувачувальної) промови.

Модуль 2. Закони риторичного знання.

Тема 4. Концептуальний закон і закон моделювання аудиторії. Концепція. Послідовність побудови концепції. Закон моделювання аудиторії. Системне вивчення цільової аудиторії. Основні ступені вивчення аудиторії.

Тема 5. Стратегічний і тактичний закони. Система побудови цілеспрямованого впливу на аудиторію. Стратегія. Ознаки стратегії. Послідовність стратегії. Тактичний закон як варіант реалізації стратегії. Аргументація. Активізація. Способи розгортання тези.

Тема 6. Закон ефективної комунікації, мовленнєвий та системно-аналітичний закони. Налагодження контакту з аудиторією. Специфіка налагодження та збереження контакту. Процес корегування виступу. Управління поведінкою аудиторії. Управління власною поведінкою. Емпатія. Мовленнєвий закон. Стиль та слог. Робота над стилем. Якість слога. Ясність слога. Краса слога. Системно-аналітичний закон. Аналіз якості комунікативного впливу на аудиторію. Самоаналіз та аналіз умов виголошення та сприймання промови.

Модуль 3. Архітектоніка усного комунікативного впливу. Змістовий модуль 2. Структура промови.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 5

Тема 7. Композиція ораторської промови. Еволюція структурної побудови ораторського виступу. Специфічні особливості основних елементів. Основні способи обрамлення основної частини. Вступна частина та вимоги до неї. Організація вступу. Специфіка вступної частини ораторської промови. Завдання та мета вступної частини. Різновиди вступної частини. Організація заключної частини. Специфіка заключної частини ораторської промови. Завдання та мета заключної частини. Різновиди заключної частини. Методи аргументації при організації основної частини ораторського виступу. Основні різновиди. Схема побудови промови. Особливості написання конспекту промови.

Тема 8. Аргументалістика в ораторській промові. Фактори формування риторики у нових умовах. Види дискусій. Загальна аргументалістика. Логічні прийоми аргументації. Завдання та функції логічних прийомів аргументації в ораторському виступі. Основні різновиди логічних прийомів аргументації. Психологічні прийоми впливу. Основні різновиди психологічних прийомів впливу та специфіка їхнього використання. Етичні прийоми переконань. Основні етичні прийоми переконань та специфіка їхнього використання.

Тема 9. Підготовка промови. Тип промови. Специфіка підготовки публічного виступу відповідно до типу промови. Промова за конспектом. Промова, що вчиться напам'ять. Промова-імпровізація. Різновиди ораторської промови з точки зору стану проблеми. Тема, теза, цільова установка ораторської промови. Основні принципи та засоби побудови ораторської промови.

Тема 10. Структури і прийоми роздуму. Основні прийоми роздуму. Структура роздуму. Спростування. Викриття. Експедиція. Ампліфікація. Відступ. Хрія. Алгоритм створення хрії. Провідні надзавдання оратора при підготовці публічного виступу. Типові помилки оратора. Принципи ораторської діяльності. Діалогічність та конструктивні прийоми в ораторській промові. Діалогічність ораторської промови. Основні прояви діалогічності у публіцистичних та журналістських текстах і текстах ораторських промов. Цикли діалогічності. Конструктивні прийоми в ораторській промові. Основні різновиди конструктивних прийомів. Виразні засоби мови. Логічність мови. основні закони логіки при побудові суджень та умовиводів.

Тема 11. Орієнтація на аудиторію. Специфіка впливу оратора на аудиторію. Здатність до емпатії. Рівні зв'язку. Високи рівень. Середній рівень. Низький рівень. Порційний зв'язок. Безперервний зв'язок. Прямий зв'язок. Зворотний зв'язок. Схема оцінки аудиторії. Врахування особливостей аудиторії

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 6

під час виступу. Підготовка промовцем матеріалу. Орієнтація на «середній» рівень аудиторії. Схема промови відповідно до основних особливостей процесу сприймання.

Тема 12. Складові образу ритора. Професійна діяльність ритора. Ритор та його образ. Нормативний образ оратора. Складові образу ритора. Пафос. Логос. Етос. Аналіз проблемної ситуації. Вирішення проблеми. Винахід і визначення теми. Мета риторичного висловлювання.

Модуль 1. Специфіка риторичного знання. Змістовий модуль 1. Види красномовства. Судове (юридичне) красномовство.

Тема 1. Сутність і специфіка риторичного знання.

Перелік питань:

- 1) Риторика та спічрайтинг. Риторика як наука та практична діяльність.
- 2) Ораторська промова як продукт історичного розвитку.
- 3) Структура риторики. Риторичний канон.
- 4) Зв'язок риторики з іншими науками та навчальними дисциплінами. Функції риторики.

Тема 2. Ораторська промова: основні моменти усного виступу.

Перелік питань:

- 1) Загальні особливості ораторської промови.
- 2) Різновиди полемічності. Специфічні риси комунікативного впливу.
- 3) Основні засоби інтеграції тестової єдності усного ораторського виступу.
- 4) Суб'єктивність та контактність усного ораторського виступу.

Тема 3. Види красномовства та сфери його використання.

Перелік питань:

- 1) Класифікація видів красномовства.
- 2) Судове (юридичне) красномовство. Історія виникнення та специфіка розвитку.
- 3) Жанри судового красномовства звинувачувальна та захисна промови.
- 4) Основні змістовні та формальні особливості. Структура судової (звинувачувальної) промови.

Модуль 2. Закони риторичного знання. Змістовий модуль 2. Особливості законів риторики.

Тема 4. Концептуальний закон і закон моделювання аудиторії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 7

Перелік питань:

- 1) Закони риторики та їхні особливості.
- 2) Специфіка концептуального закону. Концепція. Послідовність побудови концепції.
- 3) Закон моделювання аудиторії. Системне вивчення цільової аудиторії.
- 4) Основні ступені вивчення аудиторії.

Тема 5. Стратегічний і тактичний закони.

Перелік питань:

- 1) Стратегічний закон. Система побудови цілеспрямованого впливу на аудиторію.
- 2) Стратегія. Ознаки стратегії. Послідовність стратегії.
- 3) Тактичний закон як варіант реалізації стратегії. Аргументація. Активізація.
- 4) Способи розгортання тези у процесі комунікативного впливу.

Тема 6. Закон ефективної комунікації, мовленнєвий та системно-аналітичний закони.

Перелік питань:

- 1) Закон ефективної комунікації. Налагодження контакту з аудиторією.
- 2) Процес корегування виступу. Емпатія.
- 3) Мовленнєвий закон. Стиль та слог.
- 4) Системно-аналітичний закон. Аналіз якості комунікативного впливу на аудиторію.

Модуль 3. Архітектоніка усного комунікативного впливу. Змістовий модуль 3. Структура промови.

Тема 7. Композиція ораторської промови.

Перелік питань:

- 1) Еволюція структурної побудови ораторського виступу.
- 2) Основні способи обрамлення основної частини. Вступна частина та вимоги до неї.
- 3) Організація заключної частини. Різновиди заключної частини.
- 4) Методи аргументування при організації основної частини.

Тема 8. Аргументалістика в ораторській промові.

Перелік питань:

- 1) Види дискусій.
- 2) Логічні прийоми аргументації.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015								Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021	
	Екземпляр № 1								Арк 16 / 9	

специфіка риторичного знання													
Тема 2. Ораторська промова: основні моменти усного виступу	10	4	2		4								
Тема 3. Види красномовства. Судове красномовство	12	4	2		6								
Разом за модуль 1	30	10	6		14								
Модуль 2. Закони риторичного знання													
Змістовий модуль 2. Особливості законів риторики													
Тема 4. Концептуальний і закон моделювання аудиторії	10	2	4		4								
Тема 5. Стратегічний і тактичний закони риторики	12	2	4		6								
Тема 6. Закон ефективної комунікації, мовленнєвий та системно-аналітичний закони	10	2	4		4								
Разом за модуль 2	32	6	12		14								
Модуль 3. Архітектоніка усного комунікативного впливу													
Змістовий модуль 3. Структура промови													
Тема 7. Композиція ораторської промови	10	4	2		4								
Тема 8. Аргументалістика в ораторській промові.	16	4	4		8								
Тема 9. Підготовка промови	8	2	2		4								
Тема 10. Структури і прийоми роздуму.	8	2	2		4								
Тема 11. Орієнтація на аудиторію	8	2	2		4								
Тема 12. Складові образу ратора	8	2	2		4								
Разом за модулем 3.	58	16	14		28								
Усього годин	120	32	32		56								

3. Теми практичних занять (денна форма навчання)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 10

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Сутність і специфіка риторичного знання	2	
2	Ораторська промова: основні моменти усного виступу	2	
3	Види красномовства. Судове красномовство	2	
4	Концептуальний закон і закон моделювання аудиторії	2	
5	Стратегічний і тактичний закони риторики	2	
6	Закон ефективної комунікації, мовленнєвий та системно-аналітичний закони	2	
7	Композиція ораторської промови	4	
8	Аргументалістика в ораторській промові.	6	
9	Підготовка промови	4	
10	Структури і прийоми роздуму.	2	
11	Орієнтація на аудиторію	2	
12	Складові образу оратора	2	
Всього		32	

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Сутність і специфіка риторичного знання.

Перелік питань.

1. Риторика як комплексна навчальна дисципліна та комунікативна технологія.
2. Структура риторики. Риторичний канон.
3. Зв'язок риторики з іншими науками та навчальними дисциплінами.
4. Функції риторики.

Тема 2. Ораторська промова: основні моменти усного виступу.

Перелік питань.

1. Усна форма комунікативного впливу та її особливості.
2. Стилістичні особливості ораторської промови.
3. Різновиди полемічності та специфіка ораторської діяльності.
4. Основні засоби інтеграції тестової єдності усного ораторського виступу.

Тема 3. Види красномовства та сфери його використання.

Перелік питань.

1. Основні види красномовства та їхня специфіка.
2. Судове (юридичне) красномовство та його різновиди.
3. Жанри судового красномовства звинувачувальна та захисна промови.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 11

Основні змістовні та формальні особливості.

4. Структура судової (звинувачувальної) промови.

Тема 4. Концептуальний закон і закон моделювання аудиторії.

Перелік питань.

1. Сутність концептуального закону риторики
2. Концепція та послідовність її побудови.
3. Закон моделювання аудиторії та його завдання.
4. Системне вивчення цільової аудиторії. Основні ступені вивчення аудиторії.

Тема 5. Стратегічний і тактичний закони.

Перелік питань.

1. Система побудови цілеспрямованого впливу на аудиторію.
2. Стратегія та її ознаки стратегії. Послідовність стратегії.
3. Тактичний закон як варіант реалізації стратегії.
4. Аргументація й активізація у процесі побудови комунікативного впливу.

Тема 6. Закон ефективної комунікації, мовленнєвий та системно-аналітичний закони.

Перелік питань.

1. Специфіка налагодження та збереження контакту з аудиторією.
2. Процес корегування виступу. Управління поведінкою аудиторії. Управління власною поведінкою. Емпатія.
3. Якість слога, ясність слога та краса слога.
4. Аналіз якості комунікативного впливу на аудиторію.

Тема 7. Композиція ораторської промови.

Перелік питань.

1. Структурної побудови ораторського виступу.
2. Специфічні особливості основних елементів.
3. Основні способи обрамлення основної частини.
4. Методи аргументації при організації основної частини виступу.

Тема 8. Аргументалістика в ораторській промові.

Перелік питань.

1. Види дискусій.
2. Логічні прийоми аргументації.
3. Психологічні прийоми впливу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	
		Арк 16 / 12

4. Етичні прийоми переконань.

Тема 9. Підготовка промови.

Перелік питань.

1. Специфіка підготовки публічного виступу відповідно до типу промови.
2. Промова за конспектом. Промова, що вчиться напам'ять. Промова-імпровізація.
3. Різновиди промови з точки зору стану проблеми.
4. Тема, теза, цільова установка промови.

Тема 10. Структури і прийоми роздуму.

Перелік питань.

1. Основні прийоми роздуму. Структура роздуму.
2. Надзавдання мовця при підготовці публічного виступу.
3. Типові помилки оратора.
4. Діалогічність та конструктивні прийоми в ораторській промові.

Тема 11. Орієнтація на аудиторію.

Перелік питань.

1. Специфіка впливу оратора на аудиторію. Рівні зв'язку.
2. Схема оцінки аудиторії.
3. Підготовка промовцем матеріалу.
4. Схема промови відповідно до особливостей процесу сприймання.

Тема 12. Складові образу риторика.

Перелік питань.

1. Нормативний образ оратора. Складові образу риторика.
2. Аналіз проблемної ситуації. Вирішення проблеми.
3. Винахід і визначення теми.
4. Мета риторичного висловлювання.

7. Індивідуальні завдання

1. Підготувати доповідь на тему: «Місце риторичного знання у сучасному житті».
2. Підготувати повідомлення на тему: «Судове красномовство: основні форми та різновиди».
3. Скласти схему «Різновиди красномовства та їхні жанрові форми».
4. Скласти схему «Різновиди судового красномовства та його жанрові форми».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 14

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література:

1. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика : підручник. Львів: Львівська політехніка, 2017. 496 с.
2. Куньч З. Риторичний практикум : навчальний посібник. Львів: Львівська політехніка, 2018. 212 с.
3. Лісовський П. Суспільна риторика : підручник. Київ: Кондор, 2018. 244 с.
4. Молдован В. Судова риторика: теорія і практика : навчальний посібник. Київ: Алерта, 2021. 288 с.
5. Ницета В. Риторика : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 220 с.
6. Онуфрієнко Г. Риторика : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 625 с.
7. Шинкарук В., Теслюк В. Основи риторики : навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2021. 320 с.

Додаткова література:

1. Борг Дж. Мистецтво говорити. Фабула, 2019.
2. Георгізова Н. Навчально-методичний посібник з дисципліни «Судова риторика». Черкаси: Видавництво ФОП ПП Попадюк С.В., 2015. 48 с.
3. Колотілова Н. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку : монографія. ЦУЛ, 2020. 272 с.
4. Молдован А., Богдан Л. Судова промова : навчальний посібник. Київ: Алерта, 2014. 288 с.
5. Риторика : навчальний посібник / упоряди Т. Ісаєнко, А. Лисенко. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 247 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/053.00.1/Б/ОК- 2021
	Екземпляр № 1	Арк. 16 / 15

6. Флемінг К. Говорити легко та невимушено. Окленд, 2018. 196 с.
7. Ясинок М. Судові дебати: право, психологія, риторика : науково-практичний посібник. Київ: Алерта, 2016. 158 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс]. URL: <http://pidruchniki.ws/>.
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. [Електронний ресурс]. URL: www.dnrb.gov.ua.
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua>

*Індекс структурного підрозділу відповідно до наказу ректора «Про затвердження організаційної структури Державного університету «Житомирська політехніка» (наприклад, 22.06).

** Індекс освітньої програми відповідно до наказу ректора «Про індексацію освітніх програм Державного університету «Житомирська політехніка» (наприклад, 122.00.1/Б).

*** Шифр освітньої компоненти в освітній програмі (наприклад, ОК1).